

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Oversigt over pædagogiske handlemuligheder og praksis ifm. elever med grænseoverskridende adfærd

Børne- og Ungdomsudvalget (BUU) besluttede på mødet den 18. juni 2025 ifm. [et medlemsforslag om et akutskole-tilbud til elever med grov grænseoverskridende adfærd](#), at forvaltningen vender tilbage med "*en oversigt til Børne- og Ungdomsudvalget over hvilke pædagogiske handlemuligheder og praksis lærere og skoler inden for de eksisterende rammer har til rådighed (herunder Ordensbekendtgørelsen)*".

Notatet er til orientering og indeholder en oversigt over skolernes handlemuligheder og indeholder både pædagogiske, forebyggende og disciplinære håndtag.

Det omfatter en kort beskrivelse af det generelle og brede tværfaglige og forbyggende arbejde på skolerne, arbejdet med konflikthåndteringsmetoden og systematik i registrering ift. voldsomme hændelser, skolernes handlemuligheder inden for ordenbekendtgørelsens rammer samt konkrete forløb for at styrke forældredialog og samarbejde.

Tværfagligt og forebyggende trivselsarbejde på skolen

Skolerne i Københavns Kommune arbejder kontinuerligt med at skabe trygge læringsmiljøer og styrke trivslen, herunder at forebygge og håndtere konflikter og grænseoverskridende adfærd. Det sker både som led i den ordinære undervisning og gennem anvendelse af forskellige pædagogiske tilgange og struktureret trivselsarbejde, hvor relevante fagpersoner og ressourcer bringes i spil. I praksis sker det i samarbejde med skolens resourcecenter, det pædagogiske læringscenter (PLC), den tværfaglige support mv.

Derudover kan der iværksættes organisatoriske og fysiske tiltag, der understøtter forebyggelse – fx ændringer i skemaplanlægning, personaledækning, indretning af fysiske læringsmiljøer og tydelighed i ansvar og roller.

Et vigtigt element i det forebyggende arbejde er også samarbejdet med SSP (skole, socialforvaltning og politi), som bidrager med rådgivning

25-08-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 7533

Dokumentnummer i F2
8737358

Sagsnummer i eDoc
2025-0104699

Sagsbehandler
Tina Bo Kristiansen

og konkrete indsatser, når der er behov for en tværgående indsats om elever med risikoadfærd.

Endelig arbejder skolerne systematisk med underretningspligten, når der er bekymring for elevernes trivsel og udvikling. Det sikrer, at relevante instanser inddrages rettidigt, og at der sættes ind med støtte og foranstaltninger, når det er nødvendigt.

Forebyggelse og konflikthåndtering i praksis

Et centralt redskab i mange skolars pædagogiske praksis er metoden *Styrk trivsel og tryghed - konflikthåndteringsmetoden*, som understøtter arbejdet med klassefællesskab og konflikthåndtering.

Denne tilgang indebærer bl.a.:

- Trivselsforløb med hele klassen
- Tydelig rollefordeling og positionering af voksne i undervisningsmiljøet
- Dialogbaseret konfliktafklaring med fokus på relationer frem for sanktioner

Metoden anvendes til at forebygge mistrivsel og styrke positive fællesskaber, hvor elever i højere grad tager medansvar for samværet i klassen.

Siden 2022 har ca. 40 skoler deltaget i kursusforløb i metoden *Styrk trivsel og tryghed*, herunder både skoleledelser og pædagogisk personale. Tilbagemeldinger fra skolerne viser, at metoden opleves som et brugbart redskab til at arbejde forebyggende og fællesskabsorienteret med konflikthåndtering.

En integreret del af konflikthåndteringsmetoden er systematisk registrering af voldsomme episoder som led i det forebyggende arbejde. Skolerne i Københavns Kommune registrerer alle voldsomme episoder, herunder også verbale udbrud og mindre hændelser, som arbejdsulykker. Det hjælper med at identificere mønstre, så man kan sættes ind med en tidlig og målrettet pædagogisk indsats, og så skolerne kan arbejde forebyggende og differentieret, fx ved at justere i teamorganisering, iværksætte trivselsforløb eller øge inddragelsen af tværfaglige kompetencer.

Handlemuligheder i ordensbekendtgørelsen

Ordensbekendtgørelsen giver skoleledelse og lærere adgang til en række disciplinære handlemuligheder, når elever forstyrrer undervisningen eller tilsidesætter skolens ordensregler. Det vil typisk bruges som efterfølger eller supplement til pædagogiske tiltag, der sigter mod at styrke elevens trivsel og deltagelse i fællesskabet, herunder:

- mundtlig påtale
- eftersidning

- udelukkelse fra undervisning i op til en hel dag
- midlertidig omplacering til en anden klasse eller hold
- midlertidig undervisning på anden skole
- overflytning til anden skole
- erstatningskrav, hvis der er sket skader på ejendom

Beslutningen om at bruge ordensbekendtgørelsen skal ske ud fra en samlet vurdering og med fokus på barnets bedste. Samtidig skal reaktionen være proportional i forhold til elevens handling, grovhed, hensynet til andre, og elevens alder og modenhed. Tidligere samtaler, påtaler eller advarsler skal også indgå i vurderingen, og der skal være et konkret og individuelt skøn i hver enkelt sag.

Skolelederen har ansvaret for at iværksætte foranstaltninger over for elever, der bryder ordensreglerne. Kompetencen kan godt delegeres, fx til en afdelingsleder, mens klasselæreren står for forældreorientering. Ansvar for beslutningen ligger dog altid hos skolelederen.

Forvaltningen har ikke et samlet overblik over, hvordan de enkelte skoler bruger de enkelte handlinger efter ordensbekendtgørelsen i praksis, og det beror på ledelsesmæssige og pædagogiske skøn på den enkelte skole og i det konkrete undervisningsmiljø.

Professionel forældredialog

Professionel forældredialog er udviklet af Arbejdsmiljø København. Det bruges af lærere, pædagoger og ledere til at løse udfordringer, der kan opstå i den mundtlige dialog med forældre. Professionel forældredialog er en løsningsorienteret samtalemetode, som kan hjælpe skolens medarbejdere til at holde dialoger med forældre professionelle og konstruktive – også når det, der skal tales om, er svært eller konfliktfyldt.

Det kan være særligt vigtigt i det forebyggende arbejde, hvor der er brug for godt samarbejde mellem skolen og forældrene, eller i situationer, hvor barnet har en så grænseoverskridende adfærd, at der sættes ind med midlertidig eller varig omplacering af undervisningen, ligesom det kan bruges i dialogen med klassens øvrige forældre.

Det handler ikke om at blive enige, men om at de professionelle styrer måden, dialogen foregår på. Forskning viser nemlig, at man kan leve med et andet resultat, end man havde regnet med, hvis man har oplevet at blive set, hørt og forstået i dialogen. Erfaringer fra skoler, der har arbejdet med professionel forældredialog viser, at metoden kan give færre konflikter og klager og derfor også større forældretilfredshed og styrket trivsel hos medarbejderne.

Siden 2018 har Arbejdsmiljø København afviklet 53 arbejdspladsforløb med Professionel Forældredialog i BUF og der er afsat midler til at fortsætte indsatsen til og med 2028.